

Sygn. akt XIV C 952/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Przemysław Okowicki

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Perlicjan

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2017 r. w Pile

sprawy z powództwa N. G.

przeciwko (...) SA z siedzibą w Ł.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) SA z siedzibą w Ł. na rzecz powódki N. G. kwotę 121.800 (sto dwadzieścia jeden tysięcy osiemset) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 23 sierpnia 2014 r. co do kwoty 71.800 (siedemdziesiąt jeden tysięcy osiemset) i od dnia 9 maja 2017 r. co do kwoty 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) zł;
2. zasądza od pozwanego (...) SA z siedzibą w Ł. na rzecz powódki N. G. kwotę 165 (sto sześćdziesiąt pięć) zł tytułem poniesionych kosztów leczenia z ustawowymi odsetkami od dnia 30 września 2015 r. do dnia zapłaty;
3. zasądza od pozwanego (...) SA z siedzibą w Ł. na rzecz powódki N. G. kwotę 9.200 (dziewięć tysięcy dwieście) zł tytułem poniesionych kosztów opieki osób trzecich z ustawowymi odsetkami od dnia 23 sierpnia 2014 do dnia zapłaty;
4. zasądza od pozwanego (...) SA z siedzibą w Ł. na rzecz:
  - a. Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Poznaniu) kwotę 6.559 (sześć tysięcy pięćset pięćdziesiąt dziewięć) zł tytułem zwrotu kosztów sądowych,
  - b. Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Poznaniu) kwotę 1.840 (jeden tysiąc osiemset czterdzieści) zł tytułem wydatków poniesionych w sprawie,
  - c. powódki kwotę 3.321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
5. nie obciąża powódki kosztami sądowymi ponad koszty już przez nią uiszczone.

SSO Przemysław Okowicki

Sygn. akt XIV C 952/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 4 maja 2013 r. (data wpływu) małoletnia powódka N. G. reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego ojca T. G. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w Ł. na rzecz powódki kwoty 71.800 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 165 zł tytułem poniesionych kosztów leczenia wraz z

ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów opieki osób trzecich wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 23 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 7.200 zł oraz opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 34 zł.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w dniu 22 września 2007 r. na drodze w B. doszło do zdarzenia drogowego z udziałem samochodu dostawczego marki M. (...) nr rej. (...) kierowanego przez J. S. oraz małoletniej rowerzystki N. G.. Małoletnia, która znajdowała się pod opieką jadącą za nią na drugim rowerze matki, nie zachowała należytej ostrożności i skręcając w lewo na posesję nr (...) w B. zderzyła się z omijającym ją samochodem ciężarowym, na skutek czego doznała poważnych obrażeń ciała. Postanowieniem Komendy Powiatowej Policji w C. z dnia 26 października 2007 r. umorzono dochodzenie w sprawie przedmiotowego wypadku drogowego. W zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazd sprawcy wypadku posiadał ubezpieczenie u strony pozwanej, co jest okolicznością bezsporną. Po wypadku powódka przebywała w szpitalu. U małoletniej rozpoznano obrażenia w postaci urazu czaszkowo-mózgowego, krwiaka śródmózgowego po stronie lewej, obrzęk mózgu, złamanie kości ciemieniowej po stronie prawej oraz zaburzenia świadomości. Po przeprowadzeniu badań wstępnych powódka została przekazana na Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii (...) Zakładu Opieki Zdrowotnej w P.. W tym czasie była wciąż nieprzytomna. W trakcie pobytu w szpitalu powódka odzyskała przytomność, ale nie można było nawiązać z nią kontaktu. Lekarze stwierdzili dodatkowo niedowład czterokończynowy, po prawej stronie spastyczny. Dalej powódka była hospitalizowana i rehabilitowana. Do chwili obecnej powódka pozostaje pod opieką poradni neurologicznej. Powódka kolejnymi orzeczeniami (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w C. była uznawana za osobę niepełnosprawną. W chwili obecnej powódka zaliczona jest do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. W zakresie szkoły podstawowej oraz gimnazjum powódka była objęta programem nauczania indywidualnego. Pierwotny pełnomocnik powódki uzyskał na jej rzecz kwotę 28.200 zł tytułem zadośćuczynienia za doznana krzywdę oraz kwotę 66,14 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów i kosztów leczenia. W decyzji z dnia 19 września 2014 r. strona pozwana uznała zgłoszone roszczenie jedynie w części przynajmniej na rzecz powódki dalsza kwotę 261,50 zł. Strona pozwana odmówiła jakiegokolwiek dopłaty tytułem zadośćuczynienia, podtrzymując stanowisko w zakresie przyczynienia się powódki do powstania szkody na poziomie 50 %. Kwota zadośćuczynienia, której domaga się powódka uwzględniają 50% stopień przyczynienia się powódki do powstania szkody. W ostatniej decyzji z dnia 27 października 2014 r. pozwana wypłaciła na rzecz powódki koszty opieki w wysokości 11.860 zł oraz przyznała na rzecz powódki rentę za zwiększone potrzeby w wysokości 600 zł miesięcznie. Wypadek był dla powódki bardzo bolesnym doświadczeniem, które w znacznym stopniu zmieniło jej dotychczasowe życie. Powódka wskazała, że łączny koszt leczenia powódki wyniósł 330 zł. Pomniejszając te kwotę o 50% stopień przyczynienia się powódki do powstania szkody, powódka zgłasza roszczenie o zwrot kosztów w wysokości 165 zł. Koszty opieki poniesione przez powódkę to 42.120 zł, zatem te kwotę o niekwestionowany 50% stopień przyczynienia się powódki do powstania szkody oraz kwotę 11.860 zł zwróconą powódce z tego tytułu na etapie likwidacji szkody, w chwili obecnej powódka zgłasza roszczenie o zwrot kosztów opieki w wysokości 9.200 zł. (k. 2-10)

W odpowiedzi na pozew z dnia 29 października 2015 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa radcy prawnego według norm przepisanych oraz uiszczonyj opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż postanowieniem Komendy Powiatowej Policji w C. z dnia 26 października 2007 r. umorzono dochodzenie w sprawie przedmiotowego zdarzenia drogowego. Postanowienie to zostało następnie zatwierdzone w dniu 14 listopada 2007 r. przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. odpowiedzialność ubezpieczyciela jest związana z sytuacją, w której bezspornie zostanie udowodnione, iż ubezpieczony jest odpowiedzialny w myśl przepisów kodeksu cywilnego. Z ostrożności procesowej, w razie odmiennych ustaleń Sądu co do przyczyn wypadku, zasadne jest przyjęcie, że małoletnia powódka przyczyniła się do powstania szkody co najmniej w 50 %. Pozwany zakwestionował również wysokość dochodzonego zadośćuczynienia i wysokość żądanych przez powódkę kosztów zastępstwa procesowego oraz

wskazał, że brak jest podstaw do żądania zasądzenia odsetek od dochodzonej pozewem kwoty, ponieważ pozwany nigdy nie pozostawał w zwłoce ze spełnieniem jakiegokolwiek świadczenia względem powódki. (k. 132-136)

Pismem z dnia 3 kwietnia 2017 r. (data wpływu) powódka rozszerzyła powództwo i wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 171.800 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 71.800 zł od dnia 23 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty i od kwoty 100.000 zł od dnia następującego po dniu doręczenia pozwanej pisma procesowego powódki z rozszerzeniem powództwa do dnia zapłaty

W uzasadnieniu powódka wskazała, iż biegli ustalili uszczerbek na zdrowiu powódki na poziomie 145%, który jest trzykrotnie wyższy niż wskazany w orzeczeniach lekarzy orzeczników powołanych przez pozwaną na etapie likwidacji szkody. Zakres obrażeń w wypadku spowodował, że powódka już nigdy nie wróci do pełni sprawności. Rokowania dla zdrowia powódki są niekorzystne. Pomimo upływu 10 lat od wypadku, powódka nadal pozostaje pod opieką lekarza neurologa, musiała zrezygnować ze swoich pasji i planów na przyszłość. Powódka jest w stanie funkcjonować samodzielnie wyłącznie w obrębie własnego domu. W ocenie powódki, pozwana przyznając dotychczas na jej rzecz kwotę 21.800 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, nie uwzględniła całokształtu okoliczności przedmiotowej sprawy. Dopiero zadośćuczynienie wypłacone w łącznej wysokości 400.000 zł będzie kwotą, która pozwoli na rekompensatę doznanej przez powódkę krzywdy. W związku z tym powódka rozszerzyła powództwo w zakresie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę o 100.000 zł, uwzględniając 50 % przyczynienia się powódki. (k. 278-281)

Pismem z dnia 9 maja 2017 r. pozwany podtrzymał dotychczasowe stanowisko i wniosł o oddalenie powództwa. (k. 297-298)

Pismem z dnia 15 czerwca 2015 r. (data wpływu) pozwany wniosł o oddalenie powództwa w całości tj. także w części w jakiej rozszerzyła powództwo o kwotę 2.000 zł odszkodowania. (k. 281-282)

W toku postępowania małoletnia powódka N. G. uzyskała pełnoletniość.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletnia N. G. nie miała problemów zdrowotnych. Była uczennicą szkoły podstawowej. Była dzieckiem aktywnym, lubiła przebywać na świeżym powietrzu, jeździć na rowerze, biegać i grać w piłkę.

/zeznania świadka T. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. K. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, przesłuchanie powódki N. G. – nagranie rozprawy z dnia 20 września 2017 r. k. 304 w zw. z k. 187/

W dniu 22 września 2007 r. na drodze w B. doszło do zdarzenia drogowego z udziałem samochodu dostawczego marki M. (...) nr rej. (...) kierowanego przez J. S. oraz małoletniej rowerzystki N. G.. Małoletnia, która znajdowała się pod opieką jadącej za nią na drugim rowerze matki, nie zachowała należytej ostrożności i skręcając w lewo na posesję nr (...) w B., nie zasygnalizowała tego manewru i zderzyła się z omijającym ją samochodem dostawczym, na skutek czego doznała poważnych obrażeń ciała.

/notatki urzędowe k. 14-15, protokoły k. 16-23, notatka urzędowa k. 28, zeznania świadka T. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. K. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, przesłuchanie powódki N. G. – nagranie rozprawy z dnia 20 września 2017 r. k. 304 w zw. z k. 187/

Po wypadku poszkodowanej udzielono pierwszej pomocy. Stan powódki był bardzo ciężki, a jej życie zagrożone. Następnie nieprzytomna została przetransportowana na Centralną Izbę Przyjęć Szpitala (...) w C.. Dalej powódka została przekazana na oddział (...) Szpitala (...) w P..

U małoletniej rozpoznano obrażenia w postaci urazu czaszkowo-mózgowego, krwiaka śródmózgowego po stronie lewej, obrzęku mózgu, złamania kości ciemieniowej i potylicznej po stronie prawej, podokostnowego złamania górnej gałęzi kości łonowej lewej. Po przeprowadzeniu badań wstępnych powódka została przekazana na Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii (...) Zakładu Opieki Zdrowotnej w P.. W tym czasie wciąż była wciąż nieprzytomna. Przez kilkanaście dni była zaintubowana i wentylowana mechanicznie. W przebiegu leczenia u powódki ujawniła się odma opłucnowa prawostronna leczona drenażem ssącym. Wystąpienie odmy opłucnowej prawostronnej wpłynęło negatywnie na przebieg leczenia, w tym na wydolność oddechową.

W trakcie pobytu w szpitalu powódka odzyskała przytomność, ale nie można było nawiązać z nią kontaktu, ponieważ nie mówiła, nie reagowała na polecenie, a stan ten utrzymywał się przez okres kilku miesięcy. U N. G. obserwowano reakcje emocjonalne nie zawsze adekwatne do sytuacji. Lekarze stwierdzili u powódki niedowład czterokończynowy, po prawej stronie spastyczny. Dalej powódka była hospitalizowana i rehabilitowana.

W wyniku urazu czaszkowo-mózgowego doszło u powódki do zmian w centralnym układzie nerwowym. Wystąpiły u niej drgawki oraz wada postawy z tendencją do skoliozy.

/dokumentacja medyczna k. 29-38, ubezpieczenie OC k. 89-92, dokumentacja medyczna k. 93-96, zeznania świadka T. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. K. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, opinia sądowno-lekarska z dnia 14 listopada 2016 r. k. 201-214, opinia psychologiczna z dnia 29 grudnia 2016 r. k. 229-237, opinia biegłego z dnia 13 lutego 2017 r. k. 254-257, przesłuchanie powódki N. G. – nagranie rozprawy z dnia 20 września 2017 r. k. 304 w zw. z k. 187/

Postanowieniem Prokuratora Rejonowego w W.z dnia 26 października 2007 r. dochodzenie w sprawie wypadku drogowego zostało umorzone.

/postanowienie o umorzeniu dochodzenia k. 23-24/

W styczniu 2008 r. powódka wróciła do domu. Stan zdrowia powódki wymagał dalszej rehabilitacji. W związku z tym N. G. przebywała kilkakrotnie w szpitalu w K., a każdy z tych pobytów trwał co najmniej cztery tygodnie. Powódka pozostawała pod opieką poradni neurologicznej i psychologicznej. Powódka zażywała leki.

U powódki wystąpiły problemy z mową, poruszaniem się, pamięcią koncentracją, orientacją w czasie i przestrzeni. Wystąpiły zaburzenia praktyki, trudności w ustalaniu zależności przyczynowo-skutkowych oraz obniżona zdolność grafomotoryczna i duże drżenia. W 2011 r. powódka jednokrotnie korzystała z konsultacji psychologicznej.

Następstwa zdarzenia skutkują w zakresie neurologicznym trwałym uszczerbkiem na zdrowiu powódki w wysokości 100 %.

Powódka poddawana byłam zabiegom fizjoterapeutycznym i w związku z tym zostały poniesione koszty w wysokości 330 zł.

Powódka orzeczeniami (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w C. była uznawana za osobę niepełnosprawną. Na mocy orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z 3 listopada 2014 r. powódka zaliczona była do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności od dnia 22 września 2007 r. do dnia 30 listopada 2015 r.

/dokumentacja medyczna k. 29-38, 39-64, notatka psychologiczna k. 65, orzeczenia o niepełnosprawności k. 66-69, zaświadczenie lekarskie k. 70, dokumenty medyczne k. 71-72, 74-75, zaświadczenie lekarskie k. 73, decyzja w sprawie organizacji nauczania indywidualnego k. 76, zaświadczenie lekarskie k. 77, decyzja w sprawie organizacji nauczania indywidualnego k. 78-80, faktura k. 97, dokumentacja medyczna k. 160-183, zeznania świadka T. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. K. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, opinia sądowno-lekarska z dnia 14 listopada

2016 r. k. 201-214, opinia psychologiczna z dnia 29 grudnia 2016 r. k. 229-237, opinia biegłego z dnia 13 lutego 2017 r. k. 254-257, opinia sądowo-lekarska uzupełniająca z dnia 12 marca 2017 r. k. 265-266, , przesłuchanie powódki N. G. – nagranie rozprawy z dnia 20 września 2017 r. k. 304 w zw. z k. 187/

Pozwany, w toku postępowania likwidacyjnego, przyznał na rzecz powódki kwotę 28.200 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz kwotę 66,14 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów i kosztów leczenia.

W decyzji z dnia 19 września 2014 r. strona pozwana przyznała na rzecz powódki dalszą kwotę 261,50 zł tytułem kosztów leczenia oraz kwotę 1.972,02 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów.

Decyzją z dnia 27 października 2014 r. pozwana wypłaciła na rzecz powódki koszty opieki w wysokości 11.860 zł oraz przyznała na rzecz powódki rentę tytułem zwiększonych potrzeb w wysokości 600 zł miesięcznie.

/decyzja k. 81-82, 87-88, zeznania świadka T. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. K. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, przesłuchanie powódki N. G. – nagranie rozprawy z dnia 20 września 2017 r. k. 304 w zw. z k. 187/

W chwili wypadku N. G. miała ukończone 9 lat. Początkowo powódka potrzebowała całodobowej pomocy przy wszelkich czynnościach takich jak ubieranie, karmienie, mycie, przewracanie na bok. Opiekę nad powódką sprawowała rodzina. Z czasem powódka wymagała opieki w mniejszym wymiarze. Od 10 stycznia 2008 r. do 9 lipca 2008 r. powódka wymagała opieki w wymiarze 8 godzin dziennie, od 10 lipca 2008 r. do 9 marca 2009 r. przez 6 godzin dziennie, a od 10 marca 2009 r. do 9 marca 2012 r. w wymiarze 2 godzin dziennie.

/zeznania świadka T. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. K. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, opinia sądowo-lekarska z dnia 14 listopada 2016 r. k. 201-214, opinia psychologiczna z dnia 29 grudnia 2016 r. k. 229-237, przesłuchanie powódki N. G. – nagranie rozprawy z dnia 20 września 2017 r. k. 304 w zw. z k. 187/

Po wypadku powódka nie mogła sprawnie się poruszać, biegać, jeździć na rowerze. Wymagała stałego przyjmowania leków i korzystała z indywidualnego toku nauczania. Miała trudności z uczestnictwem w zajęciach wychowania fizycznego z całą grupą klasową. Nie jeździła na wycieczki szkolne, ponieważ wymagała opieki. N. G. nie miała problemów z adaptacją do nowych warunków i w relacjach z nowopoznanymi osobami towarzyszył jej pozytywny, wyrównany nastrój emocjonalny. Początkowo w relacjach ujawniało się podwyższone napięcie nerwowe, które malało z upływem czasu.

Powódka chciała zostać fryzjerką, jednakże z powodu drżenia rąk kształciła się w szkole zawodowej w dziedzinie krawiectwa. Miała trudności w nauce. N. G. kontynuuje leczenie i rehabilitację, ma trudności w poruszaniu się. Sama ćwiczy w domu. Ma nadal problemy z orientacją czasoprzestrzenną, poza szkołą nie jest w stanie sama nigdzie pojechać, ponieważ może się zgubić. Sama wykonuje czynności dnia codziennego, jednakże nadal wymaga wsparcia przy takich czynnościach jak np. wychodzenie z domu w celu załatwienia spraw urzędowych, zrobienie zakupów, wizyty lekarskie, wykonywanie cięższych prac porządkowych. Powódka ma kłopoty z mową, koncentracją i pamięcią. Obawia się chodzić blisko jezdnii.

Powódka jest często smutna, gdyż nie czuje się tak sprawna jak jej rówieśnicy. Dostrzega różnice w sposobie ich funkcjonowania. N. G. nie pamięta przebiegu wypadku. Po zdarzeniu stała się bardziej nerwowa. Potencjał intelektualny powódki kształtuje się na poziomie upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim.

Aktualnie skutki złamania podokostnowego lewej kości łonowej i odmy opłucnowej nie wymagają dalszego leczenia oraz nie pozostawiły dalszych następstw zdrowotnych u powódki. Powódka pozostaje pod opieką neurologiczną w wymiarze dwóch wizyt rocznie. W trakcie badania klatki piersiowej, płuc, pasa biodrowego i miednicy nie stwierdzono odchyleń. Powódka nie przyjmuje leków.

/zeznania świadka T. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. G. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, zeznania świadka M. K. – nagranie rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 187, opinia sądowo-lekarska z dnia 14 listopada 2016 r. k. 201-214, opinia psychologiczna z dnia 29 grudnia 2016 r. k. 229-237, przesłuchanie powódki N. G. – nagranie rozprawy z dnia 20 września 2017 r. k. 304 w zw. z k. 187/

Za wiarygodne uznać należało wszystkie dokumenty znajdujące się w aktach sprawy. Ich autentyczność i moc dowodowa nie były przez żadną ze stron kwestionowane.

Wydana na potrzeby niniejszego postępowania opinia sądowo-lekarska z dnia 16 listopada 2016 r. wraz z opinią uzupełniającą z dnia 12 marca 2017 r. zasługują na pełną wiarygodność. Opinie zostały sporządzone przez specjalistę z dziedziny neurologii – prof. dr hab. med. J. M.. Autor opinii udzielił odpowiedzi na pytania postawione w tezach dowodowych postanowienia o dopuszczeniu tego dowodu, a zaprezentowane przez niego wnioski są logiczne i zostały należycie uzasadnione. Wprawdzie początkowo opinia była kwestionowana, jednakże biegły w sposób przekonujący uzasadnił swoje stanowisko. Ponadto Sąd pragnie wskazać, iż procentowy uszczerbek na zdrowiu stanowi tylko jeden z wielu elementów branych pod uwagę przez Sąd przy ustalaniu wysokości należnego zadośćuczynienia. Zatem w niniejszej sprawie Sąd ustalał wysokość należnego powódce zadośćuczynienia na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego i wskazać należy, że ustalenie procentowego uszczerbku na zdrowiu miało charakter pomocniczy, nie zaś decydujący.

Jeśli chodzi o opinię biegłego z dziedziny chirurgii ogólnej lek. med. L. K. z dnia 13 lutego 2017 r. to należy ją uznać za wiarygodną. Autor opinii sumiennie i rzetelnie udzielił odpowiedzi na postawione w tezach dowodowych pytania, a sformułowane wnioski są rzeczowe i uzasadnione.

Podobnie opinia sądowo-psychologiczna z dnia 29 grudnia 2016 r. zasługuje na pełną wiarygodność. Została sporządzona przez specjalistę z dziedziny psychologii K. S.. Biegła udzieliła odpowiedzi na pytania postawione w tezach dowodowych postanowienia o dopuszczeniu tego dowodu, a zaprezentowane przez nią wnioski są logiczne i zostały należycie uzasadnione.

Wiarygodne okazały się także zeznania świadków T. G., M. G. i M. K.. Twierdzenia świadków były spójne, logiczne i obiektywne. Wypowiedzi świadków w pełni korelują z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie.

W ocenie Sądu na pełną wiarygodność zasługują twierdzenia powódki N. G.. Jej wypowiedzi były sumienne i rzeczowe. Zeznania powódki są zgodne ze zgromadzonym w sprawie pozostałym materiałem dowodowym oraz obiektywnie odnoszą się do jej sytuacji przed wypadkiem oraz skutków zdarzenia w życiu osobistym i edukacyjnym.

Sąd zważył, co następuje:

Odpowiedzialność pozwanego (...) S.A. z siedzibą w Ł. wynika z zawarcia przez posiadacza samochodu marki M. (...) nr rej. (...), J. S. ważnej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Zdarzenie miało miejsce w dniu 22 września 2007 r. i będą miały do niego zastosowanie przepisy zawarte w ustawie z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124, poz. 1152 z późn. zm.). W myśl art. 34 ust. 1 z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Ponadto zgodnie z art. 35 ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Przede wszystkim wskazać należy, że w toku postępowania likwidacyjnego pozwany uznał już swoją odpowiedzialność co do zasady i wypłacił powódce część świadczeń, których się domagała. W związku z powyższym, na gruncie niniejszej sprawy nie sposób uznać za usprawiedliwione kwestionowania przez pozwaną swojej odpowiedzialności skoro została ona już uznana. Zatem powódka mogła dochodzić roszczeń na drodze postępowania sądowego przeciwko pozwanemu.

Jednocześnie zgodnie z art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Z ustaleń Sądu wynika, że powódka przyczyniła się do zaistnienia zdarzenia. Małoletnia, która znajdowała się pod opieką jadącej za nią na drugim rowerze matki, nie zachowała należytej ostrożności i skręcając w lewo na posesję nr (...) w B., nie zasygnalizowała tego manewru i zderzyła się z omijającym ją samochodem dostawczym.

W związku z powyższym uznać należy, że powódka przyczyniła się do zaistniałego zdarzenia w stopniu znacznym. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany przyjął 50% stopień przyczynienia się powódki do zaistnienia wypadku, a strona powodowa nie kwestionowała tego na żadnym etapie sprawy. W związku z powyższym, w ocenie Sądu, zasadne jest przyjęcie, że powódka przyczyniła się do zaistnienia zdarzenia, a na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, przyczynienie to wynosiło 50 %.

Stosownie do treści art. 445 § 1 w zw. z art. 444 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przy czym chodzi o krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne i psychiczne. Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu złagodzenie tych cierpień. Obejmuje ono wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego, mowa jest bowiem o „odpowiedniej sumie tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę”, przyznawaną jednorazowo (G. Bieniek, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom I, Warszawa 2007, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, wydanie VIII). Okolicznością bezsporną w toku niniejszego postępowania jest fakt, iż powódka N. G. doznała rozstroju zdrowia na skutek wypadku.

Przepisy nie wskazują w sposób jednoznaczny kryteriów, jakimi powinien kierować się Sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia. W doktrynie i orzecznictwie panuje jednak zgoda, co do tego, że należy brać pod uwagę takie aspekty jak długotrwałość cierpień fizycznych i psychicznych związanych z wypadkiem oraz ich intensywność (stopień cierpień), skutki doznanych urazów, wiek poszkodowanego, dolegliwości związane z niezbędnym leczeniem, pobytami w szpitalu, rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową oraz inne czynniki podobnej natury. Ich rozmiar, natężenie i czas trwania należy analizować w kontekście okoliczności konkretnej sprawy. Użyte w art. 445 § 1 k.c. pojęcie „sumy odpowiedniej” choć ma charakter niedookreślony, tym niemniej w orzecznictwie wskazuje się kryteria, którymi należałoby kierować się przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia, a mianowicie to, że musi ono mieć charakter kompensacyjny, a więc musi przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną, nie będącą jednakże wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy. Z tego wynika, że „wartość odpowiednia” to wartość utrzymana w granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Pamiętać przy tym należy, że na wysokość zadośćuczynienia składają się cierpienia pokrzywdzonego - tak fizyczne jak i psychiczne - których rodzaj, czas trwania i natężenie, należy każdorazowo określić w kontekście materiału dowodowego sprawy. Indywidualny charakter zadośćuczynienia przesądza o tym, że ostateczne ustalenia, jaka konkretnie kwota jest „odpowiednia” z istoty swej należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego, lecz nie może to być uznanie dowolne (wyrok Sądu Najwyższego-Izba Karna z dnia 4.02.2008 r. III KK 349/2007).

Ostatecznie powódka domagała się zasądzenia od pozwanego kwoty 171.800 zł tytułem zadośćuczynienia, przy uwzględnieniu 50 % stopnia przyczynienia się do zaistniałego wypadku. Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu roszczenie powódki zasadne jest w części.

Ustalając wysokość należnego powódce zadośćuczynienia, Sąd wziął pod uwagę długotrwałość oraz rozmiar cierpień fizycznych, jakich doznała na skutek wypadku. W wyniku wypadku powódka znajdowała się w stanie zagrożenia

życia. Nieprzytomna została przetransportowana do szpitala. U małoletniej rozpoznano obrażenia w postaci urazu czaszkowo-mózgowego, krwiaka śródmózgowego po stronie lewej, obrzęk mózgu, złamanie kości ciemieniowej i potylicznej po stronie prawej, podokostnowego złamania górnej gałęzi kości łonowej lewej. Cały czas pozostawała nieprzytomna. Przez kilkanaście dni była zaintubowana i wentylowana mechanicznie. W przebiegu leczenia u powódki ujawniła się odma opłucnowa prawostronna leczona drenażem ssącym. Wystąpienie odmy opłucnowej prawostronnej wpłynęło negatywnie na przebieg leczenia, w tym na wydolność oddechową. Dopiero w styczniu 2008 r. powódka wróciła do domu. Jednocześnie stan zdrowia powódki wymagał dalszej rehabilitacji. W związku z tym N. G. przebywała kilkakrotnie w szpitalu w K., a każdy z tych pobytów trwał co najmniej cztery tygodnie. Powódka pozostawała pod opieką poradni neurologicznej i psychologicznej. Wystąpiły u niej drgawki oraz wada postawy z tendencją do skoliozy. U powódki wystąpiły problemy z mową, poruszaniem się, pamięcią koncentracją, orientacją w czasie i przestrzeni. Wystąpiły zaburzenia praktyki, trudności w ustalaniu zależności przyczynowo-skutkowych oraz obniżona zdolność grafomotoryczna i duże drżenia. Zostało ustalone, że następstwa zdarzenia skutkują w zakresie neurologicznym trwałym uszczerbkiem na zdrowiu powódki w wysokości 100 %. Powódka była uznawana za osobę niepełnosprawną. Na mocy orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z 3 listopada 2014 r. powódka została do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do 30 listopada 2015 r. wszystkie te okoliczności niewątpliwie wpłynęły na znaczne poczucie krzywdy powódki i obniżyły istotnie jej standard życia, tym bardziej że część zmian ma nieodwracalny charakter. Na stopień krzywdy wpływa także fakt, iż powódka była zależna od osób trzecich. Początkowo powódka wymagała całodobowej opieki i pomocy przy wszelkich czynnościach dnia codziennego takich jak ubieranie, karmienie, mycie, przewracanie na bok. Opiekę nad powódką sprawowała rodzina.

Z dolegliwościami fizycznymi powódki niewątpliwie wiązały się cierpienia psychiczne. Po wypadku powódka nie mogła sprawnie się poruszać, biegać, jeździć na rowerze. Wymagała stałego przyjmowania leków i korzystała z indywidualnego toku nauczania. Miała trudności z uczestnictwem w zajęciach wychowania fizycznego. Nie jeździła na wycieczki szkolne, ponieważ wymagała opieki. Wszystkie te okoliczności wpłynęły negatywnie na psychikę powódki, tym bardziej, że zabawa, sprawna komunikacja i integracja z rówieśnikami miały na tym etapie życia duże znaczenie.

Ponadto powódka chciała zostać fryzjerką, jednakże z powodu drżenia rąk kształciła się w szkole zawodowej w dziedzinie krawiectwa. Miała trudności z nauką. N. G. do dzisiaj ma trudności w poruszaniu się. Sama ćwiczy w domu. Powódka wciąż nie jest całkowicie samodzielna. Ma nadal problemy z orientacją przestrzenną, poza szkołą nie jest w stanie sama nigdzie pojechać, ponieważ może się zgubić. Wymaga wsparcia przy takich czynnościach jak np. wychodzenie z domu w celu załatwienia spraw urzędowych, zrobienie zakupów, wizyty lekarskie, wykonywanie cięższych prac porządkowych. Powódka ma kłopoty z mową, koncentracją i pamięcią. Potrzebuje czasu na odtwarzanie wyuczonych treści, poszukiwanie właściwych określeń oraz dokonywanie różnych operacji myślowych. Obawia się chodzić blisko jezdni. Powódka jest często smutna, gdyż nie czuje się tak sprawna jak jej rówieśnicy. Dostrzega różnice w sposobie ich funkcjonowania. Stała się bardziej nerwowa.

Skutki wypadku należy uznać za tym bardziej dotkliwe, że powódka w momencie wypadku miała ukończone 9 lat, a więc była w okresie dzieciństwa, które zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego kojarzone jest z beztroską, zabawą i spędzaniem czasu z rówieśnikami. Jednocześnie powódka musiała wiele czasu spędzać na hospitalizacji, rehabilitacji oraz doświadczała licznych ograniczeń w zakresie kontaktów z innymi dziećmi. Zatem etap życia powódki, na jakim doszło do zdarzenia, niewątpliwie miał istotny wpływ na spotęgowanie poczucie krzywdy, a obecnie skutkuje znacznym obniżeniem poczucie wartości powódki.

Ustalając wysokość należnego powódce zadośćuczynienia, Sąd wziął więc pod uwagę długotrwałość całego procesu leczenia oraz trwałość doznanych przez powódkę obrażeń, a także konsekwencje w sferze psychiki powódki. Wypadek miał miejsce 2007 r., jednakże jego skutki powódka odczuwa do dnia dzisiejszego. Zdaniem Sądu wypadek oraz doznane urazy wywarły wpływ na życie powódki, która diametralnie zmieniła tryb swojego funkcjonowania. Obrażenia doznane przez powódkę miały istotny wpływ na obniżenie standardu życia N. G..

Jednocześnie wskazać należy, że N. G. nie pamięta samego wypadku oraz początkowego okresu leczenia, stąd okoliczności te nie pozostawiły po sobie traumatycznych wspomnień, co także wpływa na niższe poczucie krzywdy.

Ponadto wprawdzie wypadek zaburzył proces edukacyjny powódki i musiała ona zmodyfikować swoje plany zawodowe, bowiem chciała zostać krawcową, to jednak N. G. ukończyła szkołę zawodową w dziedzinie krawiectwa, stąd ma perspektywy na przyszłość jeśli chodzi o zatrudnienie i wypadek nie skutkował koniecznością zakończenia edukacji. Nie bez znaczenia pozostaje okoliczność, że zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego, krawiectwo także wymaga zdolności manualnych i planowego myślenia, stąd niewątpliwie powódka posiada takie umiejętności. N. G. nie jest osobą leżącą, niesamodzielną, może także się poruszać, komunikować się, wykonuje we własnym zakresie wszystkie obowiązki domowe, a nawet jeździ na rowerze. Niewątpliwie wpływa to na niższe poczucie krzywdy.

Istotna jest także okoliczność, iż powódka nie pozostała sama, ale w zaistniałej trudnej sytuacji mogła liczyć na wsparcie i zaangażowanie rodziców i bliskich. W procesie dochodzenia do siebie po przykrych życiowych zdarzeniach ma to niezwykle istotne znaczenie. Silne i pozytywne relacje rodzinne niewątpliwie pozytywnie wpływają na jakość codziennego funkcjonowania powódki. Dodać należy, że skutki złamania podokostnowego lewej kości łonowej i odmy opłucnowej nie wymagają dalszego leczenia oraz nie pozostawiły dalszych następstw zdrowotnych u powódki. Powódka stale pozostaje pod opieką neurologiczną, jednakże wizyty odbywają się w wymiarze dwóch rocznie, stąd nie wymaga intensywnej opieki w tym zakresie. Obecnie w trakcie badania klatki piersiowej, płuc, pasa biodrowego i miednicy nie stwierdzono odchyłań.

Z ustaleń Sądu wynika, że N. G. nie miała problemów z adaptacją do nowych warunków i w relacjach z nowopoznanymi osobami towarzyszył jej pozytywny, wyrównany nastrój emocjonalny. Początkowo w relacjach ujawniało się podwyższone napięcie nerwowe, które malało z upływem czasu. Z czasem powódka wymagała także coraz mniejszego wymiaru opieki. Nie korzystała również z opieki psychiatrycznej. Powódka była zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, jednak aktualnie potencjał intelektualny powódki kształtuje się na poziomie upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim, stąd stan powódki uległ w tym zakresie poprawie.

W świetle powyższych ustaleń, w ocenie Sądu należna powódce kwota tytułem zadośćuczynienia kształtuje się na poziomie 300.000 zł. Jednocześnie Sąd uwzględnił 50% stopień przyczynienia się powódki oraz okoliczność, iż pozwany wypłacił powódce kwotę 28.200 zł. W związku z tym należało zasądzić na jej rzecz sumę 121.800 zł. ($300.000 \text{ zł} * 50\% = 150.000 \text{ zł}; 150.000 \text{ zł} - 28.200 \text{ zł} = 121.800 \text{ zł}$)

O odsetkach od zasądzonej kwoty orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i § 2 zd. 1 k.c. Zgodnie ze wskazanymi przepisami jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W związku z powyższym Sąd zasądził odsetki ustawowe od kwoty 71.800 zł od dnia 23 sierpnia 2014 r. Pełnomocnik powódki zgłosił pozwanemu roszczenie w tym zakresie w dniu 16 lipca 2014 r., stąd biorąc pod uwagę siedmiodniowy termin na doręczenie korespondencji powinna ona dotrzeć do strony pozwanej najpóźniej w dniu 23 lipca 2014 r., a roszczenie powódki stało się wymagalne 30 dni później tj. 23 sierpnia 2014 r. i od tej daty należą się odsetki z tego tytułu. Następnie powódka rozszerzyła powództwo o roszczenie zasądzenia dodatkowej kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia, a strona pozwana wniosła o oddalenie tego roszczenia pismem z dnia 9 maja 2017 r., stąd od tej daty powódce należą się odsetki od pozostałej zasądzonej kwoty, bowiem w tym momencie pozwana wyraziła swoje ostateczne stanowisko.

W myśl art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu.

Na gruncie niniejszej sprawy powódka wnosiła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 165 zł tytułem zwrotu kosztów zabiegów fizjoterapeutycznych. Powódka wykazała, że w związku z wypadkiem, na zalecenie lekarskie, odbyła zabiegi fizjoterapeutyczne, a łączne koszty tego leczenia wyniosły 330 zł. Zostało to potwierdzone przedłożoną fakturą. Pomniejszając tę kwotę o 50% stopień przyczynienia się powódki, N. G. należna jest kwota 165 zł. Powódka wnosiła

o zasądzenie tej kwoty z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, co należało uznać za zasadne. Zatem Sąd zasądził odsetki od dnia 30 września 2015 r. tj. od daty wpisania sprawy pod nowy numer, bowiem należy uznać, że w tym momencie pozew został skutecznie wniesiony.

Ponadto zostało wykazane, że powódka wymagała opieki osób trzecich we wszelkich czynnościach tj. mycie, ubieranie, karmienie, przewracanie na bok. Pozwany nie kwestionował tego co do zasady i w toku postępowania likwidacyjnego przyznał powódce świadczenie z tego tytułu. Początkowo była to opieka całodobowa. Od dnia 10 stycznia 2008 r. do 9 marca 2012 r., tj. po powrocie ze szpitala, powódka nadal wymagała opieki. Była ona sprawowana przez najbliższych. Stawka przyjęta przez powódkę została wyliczona przy przyjęciu stawki minimalnego wynagrodzenia za godzinę pracy w 2010 r. tj. 9 zł, a w ocenie Sądu jest to stawka zasadna i niewygórowana. Strona powodowa wskazywała, że od 10 stycznia 2008 r. do 9 lipca 2008 r. powódka wymagała opieki w wymiarze 8 godzin dziennie, co daje 12.960 zł (180 dni * 8 h dziennie * 9 zł), od 10 lipca 2008 r. do 9 marca 2009 r. przez 6 godzin dziennie, co daje kwotę 9.720 zł, a od 10 marca 2009 r. do 9 marca 2012 r. w wymiarze 2 godzin dziennie, co daje kwotę 19.440 zł (1080 dni * 2 godziny * 9 zł), łącznie 42.120 zł. Zgodnie z ustaleniami Sądu stanowisko powódki w powyższym zakresie jest słuszne i zostało udowodnione. W związku z tym powódka, uwzględniając 50% przyczynienia się oraz wypłaconą przez pozwanego z tego tytułu kwotę 11.860 zł, domagała się zasądzenia kwoty 9.200 zł, a w ocenie Sądu wnioszek ten należało uznać za zasadny.

Jeśli chodzi o odsetki to zasadne jest ich zasądzenie od dnia 23 sierpnia 2014 r., bowiem pełnomocnik powódki zgłosił pozwanemu roszczenie w zakresie kosztów opieki w dniu 16 lipca 2014 r., stąd biorąc pod uwagę siedmiodniowy termin na doręczenie korespondencji powinna ona dotrzeć do strony pozwanej najpóźniej w dniu 23 lipca 2014 r. zatem roszczenie powódki stało się wymagalne 30 dni później tj. 23 sierpnia 2014 r. i od tej daty należą się odsetki z tego tytułu.

W pozostałym zakresie roszczenia powódki zostały oddalone jako niezasadne.

W świetle powyższego, Sąd orzekł jak w punkcie pierwszym, drugim i trzecim wyroku.

O kosztach sądowych orzeczono w punkcie 4 a, b, c i 5 na podstawie art. 100 k.p.c. w myśl którego w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Niniejszą sprawę pozwany przegrał w 73%, a powód w 27 %.

Postanowieniem z dnia 1 lipca 2015 r. Sąd zwolnił powódkę od opłaty stosunkowej od pozwu powyżej 2.000 zł.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Również na podstawie art. 113 ust. 1 ww. ustawy na przeciwniku spoczywa obowiązek uiszczenia wydatków, które zostały tymczasowo poniesione przez Skarb Państwa.

Sąd zasądził na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia, kosztów leczenia i opieki łączną kwotę 131.165 zł. Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe; wynosi ona 5 % wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 100.000 złotych. W przedmiotowej sprawie opłata stosunkowa od zasądzonej części roszczenia wynosiła zatem 6.559 zł. Ponadto w toku postępowania zostały sporządzone opinie biegłych specjalistów, których koszty zostały pokryte tymczasowo z funduszy Skarbu Państwa i z tego tytułu pozwany winien zapłacić kwotę 1.840 zł tytułem poniesionych wydatków w sprawie (2.520,52 zł * 73%).

W przedmiotowej sprawie strony były reprezentowane przez adwokata. Stawka minimalna z tytułu czynności adwokata w niniejszej sprawie wynosi 3.600 zł (§ 2 ust. 1 i 2 i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu - Dz.U. Nr 163, poz. 1348). Ponadto powódka uiszczyła opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 34 zł. Powódka wносиła o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł oraz opłaty skarbowej w kwocie 34 zł. Jednocześnie Sąd uznał, że pełnomocnicy obydwu stron ponieśli znaczny nakład pracy, stąd przyznał im podwójną stawkę w wysokości 7.200 zł. Jednocześnie, biorąc pod uwagę procentowy stopień przegrania sprawy przez każdą ze stron i dokonując wzajemnego rozrachunku, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.321 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Ponadto mając na uwadze sytuację majątkową powódki, Sąd postanowił nie obciążać powódki pozostałymi kosztami sądowymi ponad koszty, które już zostały przez powódkę uiszczone.

W świetle powyższego, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Przemysław Okowicki